

NORSK FOLKEMUSEUM

Museumsveien 10
N-0287 OSLO
Telefon (+47) 22 12 37 00
Fax (+47) 22 12 37 77
nf@norskfolkemuseum.no
www.norskfolkemuseum.no
Bankgiro 1600.42.53837
NO 970010815 MVA

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Dato: 03.10.2006
Journal nr.: 1448/2006

Vår ref: ijensen, tlf.: 22 12 37 00
Deres ref:

Høring av NOU 2006:8 Kunnskap for fellesskapet

Norsk Folkemuseum har med interesse lest utredningen om universitetsmuseene. Så vel universitetsmuseene som Norsk Folkemuseum er museer som ble opprettet for blant annet å være viktige ledd i en nasjonsbyggende prosess. I dag er ikke dette lenger noen sentral oppgave for disse museene og våre funksjoner redefineres. Norsk Folkemuseum og universitetsmuseene har flere berøringspunkter som vil bli kommentert i våre merknader. Noen gjelder forhold ved museene generelt mens andre er knyttet til forholdet mellom Kulturhistorisk museum og Norsk Folkemuseum spesielt.

Kapittel 4 Samlinger og samlingsforvaltning

Norsk Folkemuseum er av den formening at universitetsmuseene vil tjene på en sterkere tilknytning til ABM-utvikling og nærmere samarbeid med de øvrige museene i landet gjennom nettverkssamarbeid. Eksempelvis vil et nærmere samarbeid innenfor områder knyttet til samlingsforvaltning, ikke minst utvikling av systemer for digitalisering av samlingene være fruktbart. De kunst- og kulturhistoriske museene er kommet langt i utvikling av Primus som redskap i samlingsforvaltningen og programvaren er også tatt i bruk av svenske museer. Vi deler derfor utvalgets oppfatning om at universitetsmuseene vil ha utbytte av tettere samarbeid med Museenes Datatjeneste.

Museene bør arbeide tettere sammen om tilgjengeliggjøring av samlingene på nettet slik at publikum kan søke på tvers av institusjonene.

Norsk Folkemuseum slutter seg til utvalgets syn på samlingene som en nasjonal felleseiendom, noe som åpner for større grad av samarbeid om ansvarsfordeling for ulike områder. Norsk Folkemuseum har tatt initiativ til å etablere et nettverk for samlingsforvaltning og støtter derfor utvalgets anbefalinger, pkt 4.5. Det er vårt håp at universitetsmuseene vil delta i et slikt nettverk.

Kapittel 5 Formidling

Utvalget påpeker at det er store muligheter til å utvikle samarbeidet mellom museene på formidlingssiden, og dette slutter Norsk Folkemuseum seg til. Særlig er potensialet stort mellom Norsk Folkemuseum og Kulturhistorisk museum.

Kapittel 6 Forskning

Kulturhistorisk museum og Norsk Folkemuseum fikk tidlig ansvar for henholdsvis det førreformatoriske og det etterreformatoriske kulturhistoriske materiale. Dette var først og fremst et praktisk skille. Det har vært og er nødvendig med klart definerte ansvarsområder, ikke minst for de større kulturhistoriske museene som har vide ansvarsområder. Ansvarsdelingen tydeliggjorde museenes ansvarsområder og muliggjorde en fordeling av innsatsen. Dette førte blant annet til at samlinger ble overført fra Kulturhistorisk museum til Norsk Folkemuseum, de største omfatter deler av kirkesamlingen og av den samiske samlingen. Overføringen ble sett på som varig ordning, men ble av praktiske grunner gjennomført som deponier.

Det er fortsatt viktig å tydeliggjøre ansvarsfordelingen mellom museene, og for det etterreformatoriske materialet bør dette utvikles i enda større grad enn tilfellet er i dag gjennom nasjonale planer slik det tidligere er etterlyst på materiale for det 20. århundre. Dette gjelder på den ene siden en ansvars- og arbeidsfordeling, økt samarbeid om fellesprosjekter og utvikling av samlingsprofiler som kan styrke museenes kjerneområder. På den andre siden bør også samarbeidet styrkes om forsknings- og formidlingsprosjekter på tvers av tematiske og kronologiske skillelinjer. Arbeids- og ansvarsdelingen er både nødvendig og hensiktsmessig. Sett fra et forskningsperspektiv ser vi få ulemper med disse skillelinjene ettersom samlingene i økende grad er blitt tilgjengelige over internett, men sett fra publikums ståsted savner vi muligheten til å kunne vise de lange historiske linjene. Det kunstige skillet som også utredningen påpeker, kan blant annet bøtes på ved at museene etablerer samarbeidsprosjekt og åpner for flere utlån.

Ved å styrke tiltak som opphever skillelinjene mellom museene åpnes for uutnyttede muligheter. Det blir f.eks mulig å se samlingene i en større historisk og kulturell kontekst. Ikke minst bør man utrede nærmere de mulighetene som en samlokalisering og samarbeid mellom Kulturhistorisk museum og Norsk Folkemuseum kunne åpne for. Vikingskipshuset og Norsk Folkemuseum er naboer, og begge museer har store besøkstall. Norsk Folkemuseum har tidligere tatt til orde for felles billettsystem som kan komme publikum til gode, og dette er et av flere tiltak som bør utredes nærmere. Videre bør økt samarbeid kunne åpne for større grad av felles utstillinger.

Etter at Norsk Folkemuseum overtok forvaltningen av Bygdø Kongsgård disponerer museet store arealer på Bygdøy. Dette åpner for å se på

muligheter for samlokalisering av en rekke sentrale museumsfunksjoner. Det er mulig å bygge ut fellestjenester f eks innenfor samlingsforvaltning, bedre publikumstilbud som butikk og kafeer og ikke minst utstillingstilbudet med utstillinger som viser lange hisotiske linjer. Mulighetene for aktuelle samarbeidsrelasjoner bør derfor utredes nærmere. Trolig vil det være store fordeler både sett fra publikums side og ved å kunne bygge opp større enheter for samlingsforvaltning. Norsk Folkemuseum slutter seg derfor til utvalgets anbefaling om å se nærmere på samarbeidsrelasjonene mellom museene. For Norsk Folkemuseums del gjelder dette i første rekke Kulturhistorisk museum, men også økt samarbeid med Tromsø Museum om prosjekter som omfatter Nord Norge, særlig på utstillingssiden vil være av interesse. Nordnorsk kultur er i liten grad representert i Norsk Folkemuseums samlinger, og et samarbeid med Tromsø Museum for å styrke synliggjøringen av nordnorsk kultur i forskning og formidling vil være viktig i denne sammenheng. Med overtakelsen av Bygdø Kongsgård er det naturhistoriske perspektivet i sterkere grad trukket inn i Norsk Folkemuseums arbeid gjennom utvikling av formidlingsprofil, fokus på kulturlandskapet m v. Her samarbeider museet nært med UBM på Ås, men vi ser også for oss prosjekter der økt samarbeid med Naturhistorisk museum vil være aktuelt. Vi ser fram til den videre oppfølgingen av utredningen om universitetsmuseenes utfordringer og deltar gjerne i de videre drøftingene.

Med vennlig hilsen
For Norsk Folkemuseum

Olav Aaraas
Direktør
(sign)

Inge Jensen
Sjefskonservator

Kopi: Knut Grøholt